

EVROPA VERSUS AMERIKA

V první polovině ročníku 2008 představovali Gullitovi Los Angeles Galaxy dokonalé ztělesnění třetího Newtonova zákona: každá jejich akce vyvolala odpovídající reakci. Po divokém duelu s Chivas, kdy slavili výhru 5:2, Galaxy 3. května za prvních osmnáct minut utkáni na hřišti Realu Salt Lake hned dvakrát inkasovali. Konkrétně druhá branka padala na vrub Beckhamova nedůsledného bránění, když nechal Javiera Moralese volně odcentrovat na Kennyho Deuchara, který zvyšoval už na 2:0. Beckham však své zaváhání napravil během pouhých čtyř minut krátce před poločasem takovým způsobem, že 25 571 přítomných diváků rozhodně nemuselo litovat peněz vynaložených za vstupenku. První parádní střelu Beckham vyslal v třicáté šesté minutě, kdy si naběhl do volného prostoru pětadvacet metrů od branky soupeře a nekompromisní ránou do levého horního růžku snížil na 1:2. A druhá střela byla snad ještě úžasnější: míč z trestného kopu ve vzdálenosti třicet metrů přeletěl zeď jako raketa a zapadl do stejného kouta branky s takovou prudkostí a přesností, až skoro člověk očekával, že zaslechne aerodynamický třesk, když napnul síť. Zdálo se, že si Beckham už zvykl na umělý trávník.

Ovšem pakliže remíza 2:2 znamenala pro Galaxy zklamání — čtyři minuty Beckhamova umu rozmělněné osmdesáti šesti minutami herní mizérie -, potom domácí porážka 1:2 od New Yorku v následujícím týdnu měla za následek skutečné znepokojení. Stevu Croninovi se naneštěstí poměrně často stávalo, že míče vyrážel jen před sebe, a soupeři z následných dorážek stříleli branky. Opět se mu to přihodilo v polovině první půle, díky čemuž se Red Bulls dostali do vedení. Svým třetím gólem v sezóně srovnal skóre v sedmdesáté sedmé minutě Alan Gordon, když si díky své postavě zpracoval míč a z otočky překonal newyorského brankáře Jona Conwaye, radost však fotbalistům Galaxy nevydržela ani minutu. Nováček v kádru Brandon McDonald, náhrada za Petera Vagenase, jenž upadl v trenérovu nemilost, se nechal při třicetimetrovém sprintu obehrát od Dana Richardse a Juan Pablo Ángel následně vstřelil vítězný gól. Galaxy měli nyní bilanci 2-2-3, přestože hned pět ze sedmi zápasů odehráli doma.

Beckham nehrál dobře, nedokázal se příliš prosazovat a Gullit vůbec poprvé svého kapitána veřejně kritizoval, a to jak nepřímo (když defenzivě při vítězném gólu vytkl „nedostatek vůdcovských schopností“), tak i přímo (když prohlásil, že se Beckham na pravém křídle příliš vysouval dopředu). Gullit odmítl upřesnit, kteří fotbalisté by měli projevit víc vůdcovských schopností, kapitán však byl jen jeden a Donovan jím nebyl. Pokud šlo o postavení na trávníku, frustrovalo Beckhama (a ne poprvé), že mu spoluhráči nedokáží přihrát, a prohlásil, že v první půli se v souladu s taktickými pokyny vracel zpátky, ve druhé se pak víc vysunul dopředu, aby se dle vlastních slov pokusil dát „smrtící přihrávku“, kterou Galaxy potřebovali. „Občas když člověk nedostane balón, tak si pro něj musí seběhnout, a tím pádem se v některých okamžicích ocitá mimo svůj post,“ prohlásil Beckham, a když se dozvěděl o Gullitově kritice, sraštil obočí. „Někdy to mančafu pomůže, jindy ne.“

Beckhamovy výlety po celém hřišti se následně staly až příliš častým tématem sezóny, stejně jako Gullitův zvyk svádět v případě nezdaru všechno na hráče a přisuzovat si zásluhy za poločasová střídání, pokud vše skončilo úspěchem - tato šablona hráče neskutečně dopalovala. „Stačí ho chvíli poslouchat,“ řekl jeden z nich. „Mluví jenom o sobě.“ Toho večera Gullit porážku se svou osobou nespojoval ani v nejmenším. Místo toho předvedl podivnou pedantskou samomluvu, v níž vysvětloval, jak se kopaná liší od jiných amerických sportů v tom, že si trenér nemůže vzít oddechový čas. „Člověk může řvát, jak chce, ale oni ho stejně neslyší,“ uzavřel Gullit, čímž jako by rozhodil rukama a dušoval se, že je naprosto bezmocný.

Alexi Lalas to však vnímal úplně jinak. Přihlížel zápasům, sledoval Gullitovy praktiky, hovořil s některými hráči a ještě větší pozornost trenérovým metodám věnoval od chvíle, kdy se dozvěděl, že se Gullit před zahajovacím utkáním ročníku vůbec neobtěžoval nacvičovat standardní situace. Lalas měl samozřejmě řadu jiných povinností, avšak to, co zjistil, bylo znepokojivé. Při trénincích se Gullit téměř vůbec nevěnoval individuálním technickým dovednostem a místo toho nechával své svěřence téměř neustále hrát jedenáct proti jedenácti. Zhruba každých deset minut pak hráče jednoduše přesouval, dokud nenašel kombinaci, která se mu zamlouvala, a ta pak zpravidla v dalším utkání tvořila základní sestavu. „Ruud možná věděl, co na tréninku nacvičujeme,“ poznamenal Greg Vanney, „ale my ostatní o tom neměli ani ponětí.“ A výkyvy Gullitových nálad vůči hráčům zaváněly až schizofrenií. „Ještě jsem nezažil, aby vás někdo v jednu chvíli chválil, a hned vzápětí proklínal, skoro jako by šlo o další den,“ vyjádřil se Alan Gordon. A Vanney Gullitovy extrémní výkyvy i skutečnost, že kromě Beckhama,

Donovana a Kleina všechny ostatní pravidelně usazoval na lavičku, vnímal jako nedostatek úcty vůči hráčům. „Jak se s tím popasovat,“ posteskl si veterán, který měl odkopáno už třináct sezón, „a pak jít sebevědomě na hřiště a bojovat i za trenéra?“

Podobně byla pro Gullita téměř neznámým pojmem i pracovní morálka, přestože pobíral dva milióny dolarů ročně. V MLS dosahovali kouči úspěchů mimo jiné proto, že dlouhé hodiny studovali záznamy zápasů a poskytovali hráčům podrobné zprávy o soupeři, aby v soutěži vyznačující se velkou vyrovnaností co možná nejvíce vytěžili i ze sebemenší výhody. „Pro úspěch v MLS je nezbytné stoprocentní zaujetí,“ řekl Lalas. „Ať jste prezident nebo trenér, musíte tomu dávat všechno. Já třeba sleduju všechny zápasy. Znáám všechny hráče do jednoho.“ A Gullit také? „Ne,“ odušil Lalas. „Zatím ne.“ Navíc Gullit ani neprojevoval zájem se učit. A když už hráčům nějaký záznam pouštěl, bylo dle jejich slov zřejmé, že i on ty nahrávky vidí poprvé. „Dívali jsme se na prvních pětadvacet minut mezi Salt Lake a Kansasem City, a on neřekl ani slovo,“ vzpomínal Gordon. „Tak jsme se prostě koukali a pak šli trénovat a divili se, co to má znamenat, protože nám to ani trochu nepomohlo.“ Ba co hůř, podle Donovana se často stávalo, že na stadión přijel Gullit v devět hodin ráno a ve dvanáct třicet už zase odjížděl. (Trénink byl od deseti do dvanácti.) „Trenéři by měli přicházet jako první a odcházet jako poslední, jenže tak tomu prostě nebylo,“ pokračoval Donovan. „Člověk by si na to skoro zvykl, ale správné to není.“

Donovana napadlo, že podobně jako řada dalších cizinců v MLS vnímá Gullit své americké dobrodružství jako mimořádně dobře placenou dovolenou, jako příležitost bydlet v Hollywood Hills a vyrážet si do Santa Moniky. Se svými svěřenci kouč téměř nekomunikoval - řada z nich si stěžovala, že nechápu svou úlohu na hřišti, a vysvětlit ji hráčům je jedna z hlavních trenérových povinností —, a když už s nimi mluvil, často jeho proslovy nedávaly žádný smysl. Jednou když Galaxy čekali na letišti, zavolal si Gullit Gordona, aby se s ním v televizi díval na zápas Manchesteru United. Pak Gordonovi řekl, že by si přál, aby hrál jako záložník United Paul Scholes, který je úplně jiným typem fotbalisty než bezmála dvoumetrový zakončovatel Gordon. Stal se z toho na dlouhou dobu bezděčný žert. Jeden týden by se Gullitovi líbilo, kdyby Gordon byl jako španělský útočník Fernando Torres. Další týden to pro změnu byl anglický čahoun Peter Crouch. „Chtěl ze mě mít snad osm různých hráčů,“ vybavoval si Gordon. „Scholese, Torrese, Crouche a ještě jednoho starého záložníka, jehož jméno si ani nevybavuju.“ Spoluhráči se Gordona začali vyptávat: *Kdo jsi tenhle týden?* Nakonec Gullitova studnice vyschla. „Nejradši bych

ti ukázal, jak jsem hrával já," řekl Gordonovi jednoho dne před tréninkem. „Já byl ale dřívčí!"

Postupem času začínal ztrácet trpělivost i Beckham, byt Gullita dosadili do funkce hlavního trenéra sami jeho poradci. „Co to děláme?" ptal se Beckham mnohokrát Vanneyho a nad Gullitovými prapodivnými rozhodnutími ohledně základní sestavy i tréninkovými plány jenom kroutil hlavou. Problémy, které Gullit v Galaxy zažíval, však nikterak nepřekvapovaly ty, kteří věděli, jak si v MLS odjakživa vedli zahraniční kouči slavného jména. Pakliže chce někdo angažovat trenéra ze zámorí, argumentoval Vanney, „pak takový člověk musí být otevřený vůči nuancím herního pojetí i pravidel v MLS a musí to být pracant. A právě tyhle vlastnosti Ruudovi jakožto kouči zřejmě chyběly. Nechtěl nikomu jinému naslouchat a všechno věděl nejlíp."

Pokoru, která je podle Lalase pro cizince nezbytným předpokladem úspěchu v jakékoli fotbalové lize, zvlášť pak v MLS, však v sobě Gullit nijak netoužil najít. Lalas nevěděl, co je průkaznější: zda Gullitovy pracovní návyky anebo taktická rozhodnutí v zápasech, kdy třeba občas vůbec nepostavil levého záložníka či poslal na hřiště až pět útočníků, pokud Galaxy v závěru potřebovali vyrovnat. Anebo byla možná na vině jen Gullitova neochota se přizpůsobit, byt to nesčetněkrát sliboval. „Hned od začátku jsem se snažil, aby se v tomto směru učil a zdokonaloval," prohlásil Lalas. „Ale pokud se mám na konci roku zodpovídat, tak musím taky udělat to, co je podle mě nutné, protože přísahám bohu, že se nenechám jen tak potopit. A udělám všechno, co je nutné k tomu, aby tenhle mančaft vyhrával, protože vpsledku jde o krk mně."

Za Lalasovými omezenými kompetencemi v Galaxy se skrývala zvláštní ironie: přestože to byl Leiweke, kdo svým rozhodnutím Lalasovi uškodil, v řídicí struktuře klubu, ať byla, jaká byla, patřil mezi několik málo lidí, koho stále ještě Lalasův názor zajímal. (Gullit, Terry Byrne ani 19 Entertainment k nim rozhodně nepatřili.) Leiweke se Lalase pravidelně telefonicky na tým vyptával a učinil tak i nedlouho po zmiňované porážce s New Yorkem.

„Tak jak to jde?" zeptal se Leiweke.

„Opravdu chcete slyšet, co si upřímně myslím?" odušil Lalas.

„Ano."

„Jde to špatně a vlastně nevím, jestli se dá čekat obrat k lepšímu."

Leiweke hovořil i s Gullitem a trenérovi se moc nezamlouvala cesta do kanadského Edmontonu k bezvýznamnému přátelskému klání 13. května, jehož jediným účelem bylo přispět do klubové kasy. Naopak Lalas měl za to, že exhibiční zápasy jsou klíčové pro pokrytí základních výdajů mužstva.

Leiweke vycítil, že může nastat problém. Protože nebyl typem člověka, který jen nečinně přihlíží, svolal na 21. května do sídla AEG v centru Los Angeles schůzku s Lalasem i Gullitem.

Tři dny před důležitou schůzí v AEG Galaxy jako na zavolanou podali nejlepší výkon v sezóně. Beckham si vysloužil vděk spoluhráčů tím, že požádal AEG o soukromé letadlo, které mužstvo ihned po přátelském zápase v Edmontonu uprostřed týdne přepravilo zpět. Díky tomu získali fotbalisté den tréninku navíc před víkendovým utkáním v Dallasu, kde byla čtyřgólová exploze Galaxy v první půli o to překvapivější, že se netrefili Donovan ani Beckham. Do vedení poslal L.A. Chris Klein, když po dlouhé přihrávce do uličky vnikl do šestnáctky a prostřelil gólmána, a vzápětí ho ještě předčil Edson Buddle, jenž díky slalomu mezi čtyřmi obránci Dallasu zaznamenal první branku v sezóně. Po vlastním gólu soupeře dvě minuty nato vedli Galaxy už 3:0 a vzápětí udeřil ještě jednou Buddle, když po Beckhamově rohovém kopu zajistil svému mužstvu ještě do poločasu čtyřbrankový náskok.

Tentokrát už nemohla příznivý vývoj pokazit ani defenzíva Galaxy - dovolila ve druhé půli Dallasu skórovat pouze jedinkrát. (Xavier opět prohrál souboj jeden na jednoho.) Ovšem v závěru podobných debaklů se občas pořádně jiskří a v sedmdesáté páté minutě předvedl domácí Adrian Serieux kriminální zákrok na Beckhama, když ho naprosto úmyslně zezadu ostře skosil. Ihned uviděl červenou kartu a rozlíceného Beckhama museli v následné skrumáži držet spoluhráči, aby si Seriouxe nepodal. Alespoň mu tedy při odchodu ze hřiště teatrálně mával na rozloučenou a vyprodaný stadión na Angličana začal bučet při každém jeho dotyku s míčem. A za deset minut Beckham zareagoval jako klasicky vyškolený padouch, když nejprve skvěle odcentroval na Buddla, který zpečetil výhru 5:1, načež se otočil a ukazovákem přiloženým ke rtům 22 331 dallaským divákům naznačoval, ať zmlknou, ti však bučeli ještě hlučněji. K dokonalé frašce snad už jen chybělo, aby Beckham odběhl do šatny a praštil Seriouxe skládací židličkou po hlavě. Tomu se říká *zábava!*

I těch pět gólů však stálo za pozornost, především Buddlův naprosto nečekaný hattrick. Pokud měli Galaxy nějakého hráče, kterému se pod Gullitovou taktovkou dařilo, byl to právě Buddle, sedmadvacetiletý syn jamajských přistěhovalců, jenž vyrůstal ve westchesterském okrese státu New York s Gullitovým plakátem, na němž měl ještě copánky, na zdi ložnice. „Teď když je tady u nás osobně, jako by ten plakát ožil,“ prohlásil Buddle, stydlivý urostlý útočník, který se pyšnil výtečnou prací s míčem, pokud měl ovšem dost sebevědomí k tomu, aby ji předvedl. Buddlův tatínek Winston profesionálně hrával fotbal

v Řecku a na Kypru a byl takovým fanouškem brazilské reprezentace, že syna pojmenoval po Pelém (jehož plné jméno zní Edson Arantes do Nascimento). Podobně jako spoluhráč Alan Gordon i Buddle překonal své demony v podobě návykových látek. Přestože za prvních pět sezón v MLS nastřílel Buddle za Columbus Crew čtyřiačtyřicet branek, nevypadalo to s jeho kariérou nejlépe, když byl roku 2005 během víkendu, kdy se hrálo Utkání hvězd MLS, zatčen za řízení pod vlivem alkoholu. (Odmítl se podrobit dechové zkoušce.) Vedení MLS Buddlovo chování znepokojilo a nařídilo mu, aby se podrobil dvoutýdennímu léčebnému programu na klinice Canyon Ranch v kalifornském Malibu, kde připustil, že je alkoholik. „Prvním krokem je všechno si přiznat,“ poznamenal Buddle. „Člověk myslí na rodinu a na to, co o něm soudí ostatní. Dostal jsem se do té situace sám, proto je pro člověka zklamáním, když se před ním ocitne příležitost a on ji takhle promrhá.“ Buddle se dušoval, že od té doby už se na alkohol ani nepodíval, a po krátkých štacích v New Yorku a Torontu konečně začínal v Galaxy opět připomínat nebezpečného kanonýra.

Na rozdíl od Gordona a Petera Vagenase Buddle k Beckhamovi bezmezně vzhlížel, a ani se tím netajil. Jak sám řekl, bylo jeho hlavním cílem nepokazit žádnou z Beckhamových učebnicových přihrávek. Pokud šlo o Beckhamův život mimo hřiště, jako by žil v úplně odlišném vesmíru. Přestože Buddle vydělával poměrně slušné peníze - 157 tisíc dolarů, což byla v Galaxy pátá nejvyšší mzda -, bydlel v jednom domě se spoluhráčem Troyem Robertsem a Shavarem Thomasem z Chivas USA. O čem se spolu vůbec Beckham s Buddlem mohli bavit? „Koupili si s manželkou k jejím narozeninám *vinohrad*,“ snažil se Buddle takovou představu vůbec zpracovat. „To není normální.“

Kdy ovšem bylo v cirkusu zvaném experiment Beckham něco *normální*. Po nejúchvatnějším vítězství v sezóně se měl prezident klubu, kterého většina hráčů považovala za šéfa (Lalas), sejít s trenérem, kterého neangažoval (Gullitem), generálním ředitelem AEG, jenž mu sebral pravomoci (Timem Leiwekem), a s nepříliš přátelsky naladěnou audiencí, do které se řadili Beckhamův nejlepší přítel a osobní manažer (Terry Byrne), Beckhamův agent (Jeff Frasco z firmy CAA) a dokonce také Beckhamova asistentka (Rebecca Mostowová z 19 Entertainment).

Jak vidno, Los Angeles Galaxy připomínali v polovině roku 2008 nefunkční soukolí.

Jakmile Alexi Lalas odpoledne 21. května vstoupil do zasedacího sálu v sídle společnosti AEG, vycítil, že ze schůzky nic dobrého nevzejde. Tedy aspoň ne pro něj. Kdyby mu ještě zbyly nějaké kompetence, sešli by se tam tři účastníci:

on, Tim Leiweke a Ruud Gullit. Jenže místo toho sedělo kolem velkého konferenčního stolu hned devět lidí a desátý ještě na telefonním odposlechu. Gullit a Cobi Jones zastupovali realizační tým Galaxy. Lalas a zástupce generálního manažera Tom Payne reprezentovali vedení klubu. Leiweke, prezident AEG Sports Andrew Messick a vrchní operační manažer Dan Beckermann zastupovali AEG. A Jeff Frasco, Rebecca Mostowová a Terry Byrne (ten se účastnil po telefonu) zastupovali Davida Beckhama.

Proč se musí někdo účastnit i za Beckhama, natož pak hned tři poradci, Lalas nechápal. Bojové linie však byly jasně vytyčeny. 19 Entertainment dosadila Gullita do funkce, proto napětí mezi jeho osobou a Lalasem bylo napětím mezi Lalasem a Beckhamovou družinou. „Byl to skvělý doklad toho, jak byla celá situace padlá na hlavu,” prohlásil Lalas. „Přijdu na schůzku ohledně Galaxy, našeho fotbalového týmu, a čekají tam na mě agenti, manažeři a dokonce i poradci na telefonu. A to jsem přitom prezidentem klubu. Když budu chtít trenéra označit za troubu, tak to taky udělám. Jim se rozhodně zodpovídat nemusím.”

Leiweke plánoval, že má být schůzka jakýmsi vzájemným usmířením, připomínkou pro Gullita i Lalase, že pokud mají Galaxy slavit úspěchy, musejí oba táhnout za jeden provaz. Měl za to, že jeho sdělení je prosté: vzájemná nevraživost musí skončit. Pokud to nedokáže třeba jediný z vás, nepodaří se to ani ostatním. Lalasovi však připadalo, že Leiweke tento pokyn vyjadřuje velice zvláštním způsobem. Šéf totiž schůzku zahájil podobně, jako by psychiatrii započal obzvláště citlivé terapeutické sezení: jednoduše mlčel.

Nakonec tedy spustil Lalas. „Vím, že tadyjde o dohodu s Davidem,” prohlásil, „že je třeba si leccos vyjasnit a pokusit se pracovat ve stanovených mantinelech. A taky vím, že je to postupný proces.”

Jakmile Lalas vyřkl kouzelné slůvko *David*, přeřadil Beckhamův tým na vyšší rychlost. Z reproduktoru se okamžitě ozval zlověstný Byrnův hlas. „Netušili jsme, že na téhle schůzce půjde o Davida,” prohlásil.

Lalas byl pověstný tím, že v podobných situacích ztrácel rozvahu a že se ho zmocňoval hněv, jakmile podlehl neovladatelnému nutkání zanechat zdvořilostních frází a říct vše podle pravdy či aspoň svou verzi pravdy. V danou chvíli proudila Lalasovi do mozku krev jako žhavá láva z vybuchující sopky. „Vážení, nebuďte naivní,” pravil. „Myslíte, že bychom tady seděli, kdyby u nás nehrál David Beckham? Kolem Davida se točí úplně všechno.” Tím však ještě neskončil. Zmínil se, jaké starosti mu dělá Gullitova příprava na utkání, a když se řeč stočila na přátelské zápasy Galaxy v průběhu ročníku - na duely, které byly dle Lalasova mínění nezbytné k tomu, aby se klubu vrátily náklady na Beckhama a aby pokryl rozpočet na sezónu -, rozhořel

se hned vzápětí mezi Lalasem (jenž chtěl v exhibičních kláních pokračovat) a Gullitem (který je považoval za zbytečné rozptylování v průběhu ligového ročníku) spor.

„Jde tady o kšeft, nebo o mančaft?“ zvýšil Gullit hlas. „Chceme vyhrávat, anebo jenom pokrýt rozpočet?“

„Taková je v Galaxy realita,“ štěkl Lalas přes konferenční stůl. „Je to součást našeho podnikatelského plánu. Nejsme AC Milán. Tak jsou karty rozdané.“

Oba kohouti se začali handrkovat a ostatní zúčastněné u stolu překvapovala prudkost jejich zášti. Nakonec si Gullit prosadil svou - Galaxy už žádné lukrativní exhibice během sezóny hrát nebudou. „Dobře,“ ustoupil Lalas. „Ale já mám na starost obchodní stránku a ta utrpí.“

Na konci schůzky si Lalas připadal jistým způsobem osvobozený, přestože svou upřímností si z dlouhodobého hlediska spíš uškodil. „Byl to začátek konce,“ podotkl. „Vůbec poprvé ode mě 19 Entertainment a CAA slyšely z očí do očí, že jsem nespokojený. Po tom setkání pochopili, že vztah mezi mnou a Ruudem dospěl do kritického bodu, odkud už nebylo návratu. Veškeré pravomoci v podstatě přiřkli jemu a tolik investovali do toho, aby všechno klapalo, že když řeknu, že je císař nahý, oni na to: ‚No jo, ty musíš být prostě proti.‘ Fajn, pro mě za mě.“

Jedno se Lalasovi upřít nedalo: Galaxy nikdy nenudili. A nejen to, zatímco v zákulisí stále rostlo napětí, mužstvo se vůbec poprvé za tři roky začínalo drát na první příčku.

Newtonův zákon se opět potvrdil v praxi tři dny poté, když se fotbalisté Galaxy o přestávce sešli v kabině po jednom z nejhorších poločasů týmu v sezóně. Kansas City Wizards vedli 1:0 zásluhou branky argentinského střelce Claudia Lópeze a ofenzíva Galaxy působila zcela bezkrevným dojmem, zvláště ve středu pole. Do šatny se vrátil Ruud Gullit. Tento urostlý muž dobře věděl, že silou své osobnosti dokáže vyvolat strach. Ještě než si vzal slovo, postřehli hráči, že ztěžka dýchá, jako by sám přímo přiběhl z trávníku.

„Landone, chceš vyhrát?“ zahřímal Gullit na hvězdu Galaxy před celým mužstvem.

„Cože?“ odušil Donovan.

„Chceš vyhrát?“

„Jo, samozřejmě že chci vyhrát.“

„V tom případě začni dělat to, co ti říkám, a stáhni se do zálohy!“

„Ne, myslím, že se mýlíte. To vůči mně není fér. Od toho tady přece máme záložníky.“

„Ne! Prostě to musíš udělat!“

Donovan se postavil. Ještě nikdy se nestalo, aby ho nějaký kouč takto peskoval, ztrapňoval před spoluhráči. Na případné projevy neucty byl Donovan nesmírně citlivý, a proto to v něm vřelo jako v kotli. Cítil, jak mu stoupá adrenalin. „Ne, to není fér! Proč tolik nakládáte na hřbet zrovna mně, když tuhle práci mají zastat jiní?“

„Jestli to nehodláš splnit, tak pošlu do hry někoho jiného, kdo to udělá! OK? Rozumíš?“

Donovan zmlkl a přemítal, jaké má možnosti. Na okamžik zvažoval, že by zamířil do sprch, a donutil tak Gullita vyložit karty. *Koho lepšího tam asi tak chceš poslat? Schválně, jak si poradíš, když nebudu na hřišti.* Donovan na kouče upíral pohled, pak usoudil, že mu za to případné potíže nestojí a posadil se. Gullit se pustil do poločasového proslovu a vypjatý okamžik odezněl.

Galaxy následně ve druhé půli třikrát skórovali a vyhráli 3:1. Donovan si vykoledoval penaltu, ze které zaznamenal první branku ve čtyřech zápasech, a Gullit si na pozápasové tiskovce přisvojil zásluhy za to, jak Donovan o přestávce motivoval (aniž by jejich výměnu názorů nějak více přiblížil). Utkání se však zapsalo do paměti především kuriózním okamžikem, k němuž došlo v nastavení za stavu 2:1 pro Galaxy. Domácí vybojovali rohový kop a do šestnáctky soupeře se vydal i gólman Wizards Kevin Hartmann, který tak nechal opuštěnou branku. Galaxy však roh odvrátili a míč se dostal na nohu Beckhamovi, před nímž se otevíral prázdný prostor, a tak z dobrých sedmdesáti metrů poslal prudký oblouček přímo do středu svatyně Kansasu City. Nato rozpřáhl náruč a užíval si ovací domácího publika. Tato střela sice nebyla tak úchvatná jako legendární branka, kterou Beckham vstřelil rovněž z půlící čáry roku 1996 ještě v dresu Manchesteru United - tehdy totiž musel překonat i gólmana -, přesto se jednalo o překrásný okamžik. „Ta důslednost, s jakou trefuje míč, prostě bere dech, ta přesnost na tak velké vzdálenosti,“ žasl Chris Klein. „Podobně by to možná uměla kopnout spousta hráčů, ale on by to svedl opakovaně i se soupeřem v zádech. A v tom právě tkví jeho velikost.“ Podobně jako Beckhamův vůbec první gól za Galaxy i jeho střela ze sedmdesáti metrů zaznamenala během následujících dvou dnů na YouTube celkem 240 741 shlédnutí, čímž se z ní stal nejpopulárnější klip na světě.

Důsledek tohoto utkání na druhou hvězdu mužstva byl však ještě zásadnější. Gullit už se o onom poločasovém incidentu před Donovanem nikdy víc nezmiňoval, hlasitá rozepře však fotbalistovi o nizozemském kouči prozradila vše, co potřeboval vědět. Možná šlo o odraz ženského vlivu v jeho životě, možná o náznak, že jeho nevyzrálost ještě tak docela nepatří minulosti, v každém případě si výměnu názorů s Gullitem vzal osobně a považoval ji

za neodpustitelný projev neúcty. „Mí příbuzní by vám řekli, že jakmile se se mnou někdo takhle chytí, není cesty zpět," vysvětlil Donovan. Pro další příklady nebylo třeba chodit daleko: Donovan třeba bezmála tři roky (a ten stav dosud trval) nepromluvil s otcem a rovněž odmítal hovořit s Grahamem Jonesem, dlouholetým fotbalovým reportérem listu *Los Angeles Times*, jelikož Jones svého času napsal, že si Donovan penaltu proti Kansasu City vymodlil podvodem, neboť nasimuloval pád v šestnáctce. Donovan se rozhodl, že prostě Gullita přestane vnímat. „Nejsem tu od toho, abych hrál za něj," řekl Donovan. „Jsem tu od toho, abych hrál za sebe a svoje spoluhráče. Má štěstí, že mám ještě jinou motivaci."

Gullitův „fén", jímž Donovana počastoval, byl jedním z příkladů rozdílnosti evropských a amerických trenérů a zároveň dobrým tématem k zamyšlení. Nepřekročil už Gullit jisté hranice? Nešlo z jeho strany vůči americké hvězdě o nestydatě neuctivé chování, jaké by si dejme tomu k Beckhamovi nedovolil? Anebo byl jen Donovan příliš přecitlivělý? A co když byly Gullitovy výčitky právě tím potřebným impulzem, který Donovan potřeboval, aby ve druhé půli hrál s větším nasazením? Fotbalisté Galaxy na to měli rozdílné názory. Chris Klein, jeden z Donovanových nejbližších přátel, neměl pocit, že by Gullit překročil hranice, jelikož podle jeho mínění může trenér říct a udělat cokoli. Greg Vanney se domníval, že každého hráče je třeba usměrňovat, zároveň však dodával, že v Donovanově případě si měl Gullit zvolit příhodnější prostředí. Naopak Gordon s Donovanem souhlasil v tom, že Gullitův výlev byl nepatřičný. Donovanovi šlo výhradně o vzájemný respekt, onen druh profesionální slušnosti, kterou dle jeho mínění vyznával trenér americké reprezentace Bob Bradley. „Mockrát jsem s Bobem debatoval o věcech, na kterých se neshodneme, přesto se ke mně vždy chová s úctou," zdůraznil Donovan. „U Ruuda tomu tak ovšem není. Pokaždé jako bych z jeho hlasu slyšel slova *Já vím, o čem mluvím, kdežto ty ne.*"

Ač Donovanovy výroky nezněly právě jako slova nejlepšího střelce soutěže z vedoucího mužstva MLS, výhra posunula L.A. k bilanci 4-2-3 a první příčce ve slabé Západní konferenci. Jelikož však Donovan s Beckhamem odjízďeli na reprezentační sraz, bylo otázkou, zda se tam Galaxy udrží. Anglie se měla v londýnském Wembley přátelsky střetnout právě se Spojenými státy.

Anglie a USA se na fotbalovém kolbišti neutkávaly nijak často - zápas ve Wembley byl teprve jejich čtvrtým od roku 1985 -, to však rozhodně neznamenalo, že by jejich duely neměly tradici. Kupříkladu na Mistrovství světa v Brazílii roku 1950 sehrály zápas, který je dosud považován za jedno

z největších překvapení v dějinách světových šampionátů a ve kterém Američané díky brance haitského přistěhovalce Joesa Gaetjense z první půle porazili Anglii 1:0. Od té doby vzájemným zápasům dominovala Anglie, přestože Alexi Lalas nikdy neopomněl zdůraznit, že i díky jeho brance zvítězily Spojené státy roku 1993 nad anglickým sokem v přátelském utkání 2:0. Už jen příležitost nastoupit ve svatostánku ve Wembley byla čímsi nezapomenutelným, proto také Donovan pociťoval nesmírné zklamání, jelikož ho ze sestavy vyřadilo zranění třísel.

Nakonec utkání pro Američany skončilo neslavně, protože hráli jako parta amatérů a ostudný rozdíl v kvalitě plně nevyjadřoval ani výsledek 0:2. Po zápase jeden z anglických hráčů kolegům prozradil, že se americkým fotbalistům při předzápasovém pozdravu třásly ruce. Nebylo už podstatné, že Donovan nemohl nastoupit nebo že v následujících dvou týdnech sehrály USA daleko lepší partie při těsné porážce 0:1 ve Španělsku (tedy od pozdějších mistrů Evropy) i při bezbrankové remíze s téměř kompletní Argentinou na bouřícím Giants Stadium. Angličtí fanoušci totiž viděli na vlastní oči, že je mezi oběma mužstvy rozdíl třídy, a nejspíš se jen utvrdili v přesvědčení, že David Beckham v třetířadé americké lize jen marní čas.

Jakmile někdo MLS označil za mikymausovskou soutěž, ihned její funkcionáři zaujali obranný postoj, ale byt byla úroveň hry v MLS vyšší, než jí většina Evropanů přisuzovala, rozhodnutí pořádat zápasy i v době mezinárodních reprezentačních přestávek bylo pro tuto ligu neštěstím. Šéfové MLS často zdůrazňovali, jak brání „konkurenčnímu znevýhodňování“, když omezují takové požitky jako charterové lety, nijak jim však už nevadil systém očividně poškozující kluby, v nichž působili věhlasní reprezentanti jako Beckham a Donovan. Chtě nechtě totiž v MLS každou sezónu několik zápasů zmeškali, zatímco další hvězdy, které už měly kariéru v národním dresu za sebou (například Juan Pablo Ángel z New Yorku či Guillermo Barros Schelotto z Columbusu), byly týmu k dispozici pro všechny duely. „Opravdu si přeju, aby se tohle změnilo,“ vyjádřil se k politice MLS Beckham. „Určitě je potřeba se na to podívat, protože podle mě není pro kluby v lize vůbec příjemné přicházet v důležitých chvílích o hráče, a všechny ostatní ligy světa na to berou zřetel.“

Nijak nepřekvapilo, že Galaxy bez svých dvou nejlepších hráčů strádali — po prohře 0:1 s Coloradem vypadli z amerického Open Cupu (což je vlastně ligový pohár, kde se hraje vyřazovacím systémem) a v lize podlehli 0:2 Torontu. Lalas se zlobil na Gullita, že trenér po celé utkání v Torontu nechal sedět na lavičce dva útočníky: Carlose Ruize, který už si vyléčil zraněné koleno, i Donovana, jenž i navzdory potížím s tříslu přiletěl krátce před zápasem

a mohl naskočit do hry. Celkově to byl pro Lalase zlý týden, protože 3. června soukromě poobědval s Leiwekem v restauraci Palm, kde mu Leiweke před pěti lety nabídl první manažerskou práci. Tentokrát však Leiweke nehovořil zdaleka tak nadšeně.

„Koncem roku mi vyprší smlouva," řekl v jednu chvíli Lalas šéfovi, „a já tak nějak nevím, jak na tom v tuhle chvíli jsem."

Leiweke mu odpověděl stručně. „Já vím, že vám koncem roku vyprší smlouva," odušil a při tom to i nechal.

Galaxy mezitím těžili z toho, že Beckham v době konání mistrovství Evropy v týmu nečekaně zůstal. V dalším velice pozoruhodném zápase 7. června proti Coloradu dostal Galaxy do vedení už ve čtvrté minutě Alvaro Pires ze skrumáže po Beckhamově trestném kopu. Dalšími dvěma brankami Galaxy orámovali poločasovou přestávku: první vstřelil znovuzrozený Buddle, druhou Ely Allen po kolmici od Petera Vagenase, který tak oslavil návrat do sestavy po dvou měsících, kdy byl v Gullitově nemilosti. (Nedlouho předtím Vagenas konečně požádal Gullita o schůzku, na níž se zapřísahal, že Lalasovi na kouče nedonášel.) Neobratná defenzíva však mužstvo o náskok 3:0 málem připravila, protože Galaxy během devíti minut dvakrát inkasovali, čímž si od některých fanoušků na HDC opět vykoledovali pískot. Nakonec těsnou výhru 3:2 udrželi, přesto bylo domácí publikum svědkem dalšího výjevu z absurdního divadla.

V osmdesáté šesté minutě vtrhl na hřiště jakýsi divák v černém tričku a rozběhl se přímo k Beckhamovi. Nebylo to poprvé, kdy se stal Beckham za dobu své kariéry terčem podobného vpádu, přesto při pohledu na tu blížící se postavu mírně zaváhal. „Ten člověk se nesmál ani na sobě neměl dres Galaxy," podotkl Beckham, „proto jsem netušil, jestli mě chce jenom obejmout, nebo něco jiného." Jelikož nikde v dohledu nebyli žádní pořadatelé, doběhl fanoušek až k Beckhamovi, plácl si s ním dlaní a pak udělal pohyb, jako by jej chtěl vzít kolem ramen. V tu chvíli se Chris Klein - jinak zbožný křesťan a laskavý táta od rodiny — proměnil v krvelačného bojovníka. V duchu si vybavil, jak jakýsi šílenec kdysi na kurtu pobodal tenistku Moniku Selešovou, a tak se na diváka oběma rukama vrhl a pravým kolenem ho nakopl - muž se svalil na zem, načež ho ochranka odvedla ze hřiště.

Když bulvární webová stránka TMZ.com zveřejnila Kleinovu fotografii, na které agresivním útokem posílá diváka na trávník, začal si v šatně kamaráda neustále dobírat Alan Gordon. „Klein je ten nejvlídnější člověk, jakého znám, a najednou se objeví na webu na fotce, kde mu šlehá oheň až z uší a kde morduje toho chudáka kluka, který se chtěl jenom obejmout s Davidem," smál se Gordon. „Na tom snímku prostě Klein vypadá zle. Fakticky klasa."

Přestože se po zápase tomuto incidentu všichni zasmáli, kolaps, který Galaxy ve druhé půli málem postihl, už tak legrační nebyl. Gullit využil příležitosti k tomu, aby reportérům připomněl výsledek („My jsme mimochodem vyhráli“), zatímco Beckham se při otázce, zda mu Galaxy s bilancí 5-2-4 připadají jako zasloužený lídr tabulky, na okamžik zamyslel. „Myslím, že jsme společně zamakali a že se tam musíme udržet,“ odvětil nakonec. „Potřebujeme ale spoustu věcí zlepšit. Máme na čem stavět. Určitě jsme udělali pokrok, jak s týmem, tak s hráči i se sebevědomím, ale musíme vyhrávat pravidelně. Pak nám dojde, že jsme lídři, kandidáti titulu.“ Jinými slovy: ne, zasloužené vedení to nebylo.

Za týden už však měl Beckham jiné pocity. Čtrnáctého června Galaxy před zraky 39 872 diváků v Oaklandu - víc fanoušků na temže stadiónu přilákaly pouze týmy New York Yankees, Boston Red Sox a baseballové play-off roku 2006 - rozdrtili San Jose Earthquakes 3:0. Beckham nebyl příliš vidět a Landon Donovan si stále ještě plnil reprezentační povinnosti, ovšem Edson Buddle předvedl během necelého měsíce už druhý hattrick. Zejména druhá branka byla krásná, předcházelo jí několik rychlých přihrávek a hlavně přesný centr z *levé* strany od přeškoleného obránce Ante Jazice. Beckham byl po tomto gólu tak nadšený, že Buddla oběma rukama popadl za tvář jako pyšná babička. „Předvedli jsme tady asi náš nejlepší výkon,“ řekl Beckham po utkání. „Góly, které jsme vstřelili, byly krásné, skvěle zakončené, ale skvělý byl i pohyb všech hráčů.“ Byl to, dá-li se to tak říct, sexy fotbal. Pakliže by takto hráli Galaxy pokaždé, zvlášť v obraně, nebyl důvod, proč by nemohli celou MLS vyhrát.

Jedna věc však byla porazit slabšího nováčka či — v případě dalších pěti výher Galaxy - protivníky, kteří měli bez výjimky pasivní bilanci. Jenže porazit následující týden na domácím hřišti Columbus Crew, klub s nejlepšími výsledky v lize, to už bylo něco docela jiného.

Galaxy neúnavně útočili a odměnou jim bylo vedení 2:0 po gólech Donovana a Buddla. Když už se zdálo, že Galaxy dosáhnou významného vítězství, opět se jim s křehkostí činžáku z třetího světa zhroutil defenzíva. Columbus nejprve se štěstím snížil v šedesáté sedmé minutě, kdy se hlavička Seana Franklina odrazila od obličeje Alvara Pirese přímo k útočníkovi hostů Bradu Evansovi, který upravil skóre na 1:2. Čtyři minuty nato se Abel Xavier opět nechal obehřát v souboji jeden na jednoho s rychlonohým Robbiem Rogersem, jehož vzápětí ve vápně skosil Klein, a z následné penalty vyrovnal Schelotto na 2:2. Když Galaxy v osmdesáté druhé minutě Donovanovou zásluhou rovněž proměnili pokutový kop po zákroku na Beckhama a získali vedení 3:2, mysleli si, že už mají vítězství v kapse, jenže pět minut nato věno-

val Xavier hostům nebezpečný volný přímý kop, když těsně před šestnáctkou fauloval Rogerse. *Zase ty standardky*, pomyslel si v luxusní lóži Lalas a jen kroutil hlavou. A samozřejmě bylo zle: Steve Cronin po rozehrávce neudržel střelu a Steven Lenhart vyrovnal na 3:3.

Klíčová akce zápasu - a pro Galaxy popravdě řečeno zlomový okamžik celé sezóny - přišla v devadesáté minutě. Domáci se hrnuli do útoku, Beckham v plné rychlosti převzal v šestnáctce přihrávku, obhodil si obránce Columbusu a ocitl se zcela sám před brankářem se třemi body na své pověstné pravačce. Stačilo tuto vyloženou příležitost proměnit a Galaxy by se radovali z výhry 4:3. Klein, který stál za Beckhamem, ze své pozice tušil, že míč zapadne do branky, a v duchu už gól oslavoval. „Když si vezmete, jak umí balón trefit,“ vyjádřil se, „tak z pěti střel nemine ani jednou.“ Chybělo už jen maličko, aby Galaxy Columbus porazili a stali se nejlepším týmem v lize, týmem, jehož se všechny ostatní kluby budou ve zbytku sezóny obávat nejvíce. Beckhamova vítězná branka a její divoká oslava se spoluhráči by toho večera byla jednou z nejdůležitějších zpráv pořadu *SportsCenter*, přesvědčivým důkazem o tom, že experiment Beckham slaví úspěchy tam, kde na tom záleží nejvíce: na hřišti.

Jenže pak Beckham pravačkou švihl a poslal míč vysoko nad břevno.

Hrdý Angličan padl zničenež na kolena. Galaxy doma promarnili vedení 2:0 a 3:2, vstřelili tři branky, aniž by jim to stačilo na vítězství, a sám Beckham v devadesáté minutě spálil vyloženou šanci, která mohla rozhodnout. Jen zřídka je remíza 3:3 pro mužstvo takovou ránou. „V tuhle chvíli,“ pronesl po zápase Beckham, tvář zachmuřenou pocitem zmaru, „mi to připadá jako porážka.“ V šatně se spoluhráčům omluvil a těch, kteří viděli záznam, se ptal, co se stalo.

„Nepodklouzl jsem?“ dumal. „Neujela mi stojná noha? Neuskočil míč na drnu?“ Z opakovaných záběrů se skutečně zdálo, že lehce odskočil, na míč však Beckham nic svádět nechtěl. To, že nerozvlnil síť, se nedalo ničím omluvit.

Když v pondělí ráno dorazil na trénink, byl stále ještě sklíčený. „Celý víkend jsem nemohl spát,“ svěfil se Kleinovi. „Zena se mě ptala: ‚Co je s tebou?‘ Ale já to pořád ne a ne dostat z hlavy.“

Celý týden panovala v šatně Galaxy ponurá atmosféra, což bylo pro nejshizofreničtější tým ligy příznačné. S bilancí 6-3-4 se klub z L.A. usídlil na čele Západní konference. Díky Donovanovi (jedenáct gólů v deseti zápasech) a Buddlovi (osm v deseti) se mohl pyšnit dvěma nejlepšími střelci v MLS, nemluvě už o Beckhamovi, jenž byl díky čtyřem brankám a šesti asistencím jasným kandidátem pro Utkání hvězd. Pokud si někdo kladl otázku, zda dokáže Beckham excelovat i bez deseti prvotřídních spoluhráčů, odpověď byla

nyní zřejmě: *ano*. Fanoušci stále houfně docházeli jak na domácí, tak venkovní zápasy a ofenzíva Galaxy produkovala fotbal tak atraktivní, že to v dějinách ligy téměř nemělo obdoby.

Přesto se zdálo, jako by se nad mužstvem vznášel černý bouřkový mrak. Donovan, který stále ještě nestrávil hádku s Gullitem, rovněž věděl o rozmíšce ve vedení mezi Lalasem, Gullitem a Byrnem. Podobně jako ostatní fotbalisté ani on netušil, kdo je vlastně šéf. „Tohle všechno vytváří atmosféru, ve které se nehraje nejlíp,“ prohlásil Donovan ve Washingtonu D.C. den před dalším zápasem Galaxy. „Člověk totiž neví, kdo má pravomoci. Pokud budeme předpokládat, že je má Ruud, pak svěřovat kompetence nesprávným lidem je katastrofa. Anebo snad za nitky tahá Terry? O čem všem ví nebo neví David? Nakolik je v tom zainteresovaný? Kdo ví.“

Podobné obavy měl Donovan i o mužstvo samotné, přestože Galaxy z posledních šesti ligových zápasů čtyři vyhráli, v jednom remizovali a jen jeden prohráli. „To, že třeba David a já nebo teď i Edson předvedeme na hřišti nějakou pohlednou akci, nás může v zápasech dovést k vítězství, zároveň to všechno ale zastiňuje skutečné problémy, které v mužstvu máme,“ uvedl Donovan. „Na trávníku se hodně trápíme v defenzívě, což se vůbec neřeší, a mimo trávník jde zase o to, jak se Ruud chová k lidem. Takže nic není až tak růžové, jenže pak se kouknete na tabulku a každý si řekne: ‚Pane jo, to bude asi super mančaft!‘ Skutečnost je ovšem taková, že všechno často visí na vlásku, a pak se něco stane a někdo to nezvládne.“